

Czwartek, 2 marca 2017 r.

P8_TA(2017)0063

Wdrażanie programu Europa dla Obywateli

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie wdrożenia rozporządzenia Rady (UE) nr 390/2014 z dnia 14 kwietnia 2014 r. ustanawiającego program „Europa dla Obywateli” na lata 2014–2020 (2015/2329(INI))

(2018/C 263/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), które stanowią, że „każdy obywatel ma prawo uczestniczyć w życiu demokratycznym Unii”, że „za pomocą odpowiednich środków instytucje umożliwiają obywatelom i stowarzyszeniom przedstawicielskim wypowiedanie się i publiczną wymianę poglądów we wszystkich dziedzinach działania Unii” oraz że instytucje te „utrzymują otwarty, przejrzysty i regularny dialog ze stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim”;
 - uwzględniając Protokół nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej,
 - uwzględniając Protokół nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 390/2014 z dnia 14 kwietnia 2014 r. ustanawiające program „Europa dla Obywateli” na lata 2014–2020 ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie roli dialogu międzykulturowego, różnorodności kulturowej i edukacji w promowaniu podstawowych wartości UE ⁽²⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczące wdrażania, wyników i ogólnej oceny programu „Europa dla Obywateli” w latach 2007–2013 (COM(2015)0652),
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji oraz opinie Komisji Budżetowej i Komisji Spraw Konstytucyjnych(A8-0017/2017),
- A. mając na uwadze, że program „Europa dla Obywateli” jest programem wyjątkowym i bardzo symbolicznym, jako że umożliwia wsłuchanie się w debatę prowadzoną przez społeczeństwo obywatelskie, pobudza do krytycznego myślenia o projekcie europejskim, jego historii oraz ruchach i ideach, które go wypromowały, a także przyczynia się do pogłębienia wiedzy o europejskim procesie decyzyjnym i do poprawy warunków obywatelskiego i demokratycznego uczestnictwa na szczeblu Unii;
- B. mając na uwadze, że program „Europa dla Obywateli” ma na celu wzmocnienie koncepcji obywatelstwa europejskiego i przynależności europejskiej, zwiększenie solidarności, wzajemnej tolerancji i szacunku, promowanie lepszego zrozumienia UE, jej źródeł i rozwoju, wartości, instytucji i kompetencji oraz wspieranie aktywnego dialogu między obywatelami Unii; mając na uwadze, że działania w ramach programu mogą być traktowane jako część nieformalnego i ustawicznego kształcenia w zakresie edukacji obywatelskiej;
- C. mając na uwadze, że kampania „jednego euro na obywatela” na rzecz programu „Europa dla Obywateli” ma na celu wysłanie wyraźnego symbolicznego sygnału, że w Europie słucha się głosu obywateli;

⁽¹⁾ Dz.U. L 115 z 17.4.2014, s. 3.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0005.

Czwartek, 2 marca 2017 r.

- D. mając na uwadze, że obserwowane obecnie nasilenie zjawiska „eurosceptycyzmu” – które widać w działaniach sił antyeuropejskich podważających samo istnienie projektu europejskiego i którego kulminacja miała miejsce niedawno podczas głosowania za Brexitem – podkreśla znaczenie takich programów i wskazuje na zwiększoną potrzebę wspierania rozwoju wspólnego poczucia europejskiej tożsamości, zastanowienia się nad przyczynami utraty wiarygodności przez Unię Europejską, promowania aktywności obywatelskiej oraz wszczęcia dogłębnej debaty na temat wartości europejskich, która powinna obejmować całe społeczeństwo obywatelskie i same instytucje, oraz rozpoczęcia kampanii szkoleń na temat funkcjonowania instytucji UE, przy podkreśleniu możliwości wynikających z przynależności do UE;
- E. mając na uwadze, że zanim jakieś państwo przystąpi do Unii Europejskiej, niezbędne są dogłębne i całościowe przygotowania dotyczące kwestii związanych z pamięcią, rozliczeniem z przeszłością i zapewnieniem aktywnego udziału obywateli w życiu publicznym danego państwa;
- F. mając na uwadze, że zgodnie z art. 11 TUE instytucje UE są zobowiązane do umożliwiania obywatelom i stowarzyszeniom przedstawicielskim publicznej wymiany poglądów we wszystkich dziedzinach działania Unii; mając na uwadze, że z postanowienia tego wynika też zobowiązanie instytucji UE do podejmowania otwartego, przejrzystego i regularnego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim oraz zobowiązanie Komisji do prowadzenia szerokich konsultacji z wszystkimi zainteresowanymi stronami;
- G. mając na uwadze, że art. 20 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa podstawowy status obywatelstwa Unii i wyszczególnia związane z nim prawa, a także mając na uwadze, że ważnym warunkiem wstępnym dla umożliwienia obywatelom pełnego korzystania z tych praw jest lepsze zrozumienie UE i jej wartości;
- H. mając na uwadze, że aktywne obywatelstwo, edukacja na rzecz obywatelstwa i dialog międzykulturowy są kluczem do budowania otwartych, integracyjnych i stabilnych społeczeństw;
- I. mając na uwadze, że obecny program jest oparty na art. 352 TFUE, który daje Parlamentowi jedynie prawo do wyrażenia swojego stanowiska w ramach procedury zgody, co było intensywnie kwestionowane przez Parlament, gdy wniosek został przedłożony przez Komisję, ponieważ jest to zdecydowanie sprzeczne z demokratycznym charakterem programu;
- J. mając na uwadze, że ocena ex post przeprowadzona przez Komisję potwierdziła trafność celów programu oraz fakt, iż jego odrębność od innych programów pod względem zakresu, celów, działań i grup docelowych umożliwiła realizację inicjatyw, które nie mogły być finansowane na podstawie innych instrumentów;
- K. mając na uwadze, że ze względu na cięcia budżetowe wynikające z negocjacji dotyczących wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020 pula środków finansowych programu „Europa dla Obywateli” została zmniejszona o około 29,5 mln EUR, a także mając na uwadze, że ograniczona pula środków budżetowych programu wynosząca 185,47 mln EUR stanowi jedynie 0,0171 % WRF;
- L. mając na uwadze, że zauważono, iż państwa członkowskie mają skłonność do wycofywania się z dofinansowania tych projektów i że władze lokalne znajdują się w trudnej sytuacji, jeśli chodzi o europejskie projekty o wysokiej stopie współfinansowania;
- M. mając na uwadze, że na skutek zmniejszenia puli środków finansowych liczba projektów, które mogły być finansowane w 2014 r., spadła o niemal 25 % w porównaniu z poprzednim programem;
- N. mając na uwadze, że kształcenie pozaformalne i nieformalne, a także wolontariat, sport, sztuka i kultura stwarzają wiele możliwości pod względem edukacji obywatelskiej i aktywnego obywatelstwa;
- O. mając na uwadze, że wymagane są dalsze synergie z innymi programami i lepsza komunikacja z innymi dyrekcjami generalnymi w celu ograniczenia nakładania się działań w ramach programu i wzmocnienia jego wpływu;

Czwartek, 2 marca 2017 r.

- P. mając na uwadze, że obecne międzynarodowe partnerstwo miast i gmin (partnerstwo miast – sieci miast) sprawdziło się pod względem pogłębiania wzajemnej wiedzy o życiu obywateli, nawiązywania przyjaźni i współpracy;

Najważniejsze wnioski

1. podkreśla, że łączna pula dostępnych środków finansowych (185,47 mln EUR) przeznaczonych na jedyny program w całości poświęcony obywatelstwu europejskiemu, tj. program „Europa dla Obywateli”, jest pomijalna w porównaniu z innymi programami w obszarze kształcenia i kultury, takimi jak Kreatywna Europa (1,46 mld EUR) i Erasmus+ (14,7 mld EUR), co sprawia, że oczekiwania wnioskodawców nie zostaną spełnione;
2. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że realizacja programu „Europa dla Obywateli”, którego celem jest zbliżenie instytucji UE do obywateli europejskich, w pierwszych dwóch latach nowego cyklu finansowania wydaje się przebiegać prawidłowo, ponieważ liczba wnioskodawców rośnie, a projekt wyróżnia się wysoką jakością i należywym wdrażaniem;
3. zauważa, że główną przeszkodę dla skutecznego wdrażania programu stanowi niewystarczający przydział zasobów finansowych, oraz szczerze żałuje, że zostały one zmniejszone o 13,7 % w WRF na lata 2014–2020, co spowodowało dramatyczne zmniejszenie liczby projektów podlegających finansowaniu i oznacza, że nie można zaspokoić wysokiego zapotrzebowania, a to z kolei wywołuje frustrację wśród kandydatów prezentujących wartościowe projekty;
4. zaznacza, że z uwagi na ograniczenia budżetowe łączna liczba finansowanych projektów jest zbyt mała, aby osiągnąć ambitne cele programu, oraz że tylko około 6 % projektów dotyczących pamięci o przeszłości Europy i społeczeństwa obywatelskiego mogło zostać sfinansowanych w 2015 r., co stanowi znikomy odsetek w porównaniu z rezultatami programu Kreatywna Europa w tym samym roku (19,64 % w odniesieniu do podprogramu Kultura i 45,6 % w odniesieniu do podprogramu MEDIA); wskazuje, że zgodnie z ambicjami programu należy znacznie zwiększyć pulę środków finansowych dla tych dwóch komponentów programu „Europa dla Obywateli”;
5. dostrzega sukces projektów dotyczących partnerstw zwierzanych między miastami w całej UE i wzywa państwa członkowskie do promowania tego systemu w gminach oraz do ułatwiania współpracy;
6. z zadowoleniem przyjmuje biuletyn dotyczący programu „Europa dla Obywateli” i bazę danych na temat finansowanych projektów przygotowane przez Komisję;
7. podkreśla, że krajowe punkty kontaktowe programu „Europa dla Obywateli” odgrywają ważną rolę w podnoszeniu świadomości oraz zapewnianiu wsparcia i doradztwa potencjalnym wnioskodawcom (w szczególności podmiotom składającym wniosek po raz pierwszy w krajach docelowych), a także europejskim i krajowym stowarzyszeniom władz lokalnych i regionalnych oraz organizacjom społeczeństwa obywatelskiego;
8. z zadowoleniem przyjmuje wielodyscyplinarne podejście programu, przejrzysty i nieskomplikowany formularz wniosku i wymogi w zakresie sprawozdawczości oraz jego koncentrację na szczególnych działaniach;
9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż priorytety zdefiniowane dla obydwu komponentów programu, tj. „Pamięć o przeszłości” i „Zaangażowanie demokratyczne i aktywność obywatelska”, które wcześniej były zmieniane co roku, stały się wieloletnie i będą obowiązywać w całym pozostałym okresie trwania programu (tj. 2016–2020);
10. potwierdza, że wpływ programu pozostaje proporcjonalnie wysoki, co potwierdza fakt, iż w 2015 r. około 1 100 000 uczestników było zaangażowanych w 408 wybranych projektów; uważa także, że duża liczba wniosków – 2 087 w 2014 r. i 2 791 w 2015 r. – oraz jakość projektów świadczą o wysokim zainteresowaniu programem i wskazują na potrzebę przeznaczenia na program większych zasobów ludzkich i finansowych, tak aby zwiększyć liczbę wspieranych projektów;

Zalecenia

Prawne aspekty wdrażania

11. zaleca, by następna generacja programu „Europa dla Obywateli” została przyjęta w oparciu o podstawę prawną, która umożliwiałaby Parlamentowi zaangażowanie się w przyjęcie programu w roli współustawodawcy w ramach zwykłej procedury ustawodawczej na równych prawach z Radą; zachęca Komisję do rozważenia możliwych rozwiązań, aby osiągnąć ten cel;

Czwartek, 2 marca 2017 r.

Finansowe aspekty wdrażania

12. uważa, że z powodu braku wystarczającego finansowania w ramach programu „Europa dla Obywateli” odrzucono projekty wysokiej jakości, takie jak projekty dotyczące pamięci o przeszłości Europy i społeczeństwa obywatelskiego (wskaźnik powodzenia 6 % w porównaniu z 19,64 % w odniesieniu do podprogramu Kultura i 45,6 % w odniesieniu do podprogramu MEDIA w ramach programu Kreatywna Europa); uważa – biorąc pod uwagę kluczową rolę, którą odgrywa ten program, stanowiąc warunek wstępny uczestnictwa obywateli w życiu demokratycznym Unii – że konieczne byłoby znaczne zwiększenie obecnego budżetu w celu osiągnięcia wyższego wskaźnika docelowego; wzywa zatem Komisję, Radę i państwa członkowskie, by rozważyły przyznanie na program „Europa dla Obywateli” w kolejnych WRF łącznej puli środków finansowych wynoszącej około 500 mln EUR, co przekłada się jedynie na 1 EUR na obywatela;

13. podkreśla wspólny cel europejskiej inicjatywy obywatelskiej (ECI) i programu „Europa dla Obywateli” oraz potencjalną synergię między nimi w zakresie umożliwienia obywatelom bezpośredniego uczestniczenia w opracowywaniu strategii politycznych UE; wzywa jednak Komisję do dopilnowania, aby ECI nie była finansowana z ograniczonego budżetu programu „Europa dla Obywateli”, jak ma to miejsce obecnie, i apeluje do państw członkowskich o większe zaangażowanie się we wsparcie finansowe obu działań;

14. zauważa, że system kwoty lub płatności ryczałtowej powinien uwzględniać różnice w cenach w całej UE, w zależności od kosztów utrzymania w państwach członkowskich; zaleca przemyślenie tego systemu oraz redukcji płatności zaliczkowych w celu zapewnienia trwałości finansowanych projektów i lepszego wsparcia współpracy między lokalnymi organami administracji i organizacjami bardziej od siebie oddalonymi oraz w szczególności poprawy możliwości uczestnictwa małych organizacji o ograniczonych zdolnościach finansowych oraz uczestników o specjalnych potrzebach;

15. domaga się, by Komisja oraz Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) regularnie przeprowadzały ocenę skutków szeregu uzgodnień budżetowych dla wnioskodawców oraz potencjalnych kwalifikujących się wnioskodawców; domaga się w szczególności oceny, czy zmniejszenie kwoty płatności zaliczkowych (z 50 do 40 % w przypadku projektów i z 80 do 50 % w przypadku dotacji na działalność krajowych punktów kontaktowych) wprowadzone w 2015 r. ze względu na znaczny niedobór środków na płatności, potrzeba współfinansowania oraz stosowanie tych samych parametrów bez względu na rzeczywisty koszt życia i geograficzne oddalenie mogły i nadal mogą stawiać niektóre rodzaje organizacji i poszczególne państwa członkowskie w niekorzystnej sytuacji; ponadto apeluje, by w dalszym ciągu opracowywały one strategie zbliżenia instytucji europejskich do obywateli i lepszego informowania obywateli o różnych strategiach politycznych UE;

16. zauważa, że do systemu kwoty lub płatności ryczałtowej powinien zostać włączony kolejny parametr umożliwiający lepsze uwzględnienie osób o specjalnych potrzebach, ponieważ właśnie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych potrzebny jest o wiele wyższy wskaźnik zatrudnienia personelu opiekuńczego i często dodatkowe środki, które są związane z wyższymi kosztami;

17. podkreśla, że dotacje na działalność gwarantują beneficjentom (tj. ośrodkom analitycznym) niezależność oraz oferują możliwość planowania długoterminowego w celu przeprowadzenia działań zgodnych z przyjętą wizją oraz rozwoju wiedzy eksperckiej; zaleca wykorzystanie szczególnych kryteriów, wskaźników i corocznych sprawozdań do monitorowania postępów w osiąganiu celów oraz zapewniania, by te systemy finansowania nie prowadziły do uzależnienia beneficjentów od Komisji;

18. wzywa Komisję i EACEA do publicznego rozliczenia się z wydatków poniesionych w ramach komponentu 3 na działanie horyzontalne – wykorzystanie – analiza, rozpowszechnianie i spożytkowanie wyników projektów;

19. zachęca Komisję oraz EACEA do zawarcia w sprawozdaniu z oceny okresowej, które ma zostać sporządzone do 31 grudnia 2017 r., szczegółowej oceny wdrożenia programu pod względem finansowym i budżetowym, a także do wyciągnięcia wniosków z tej oceny w celu ponownego zdefiniowania przyszłych celów i dostosowania wymogów budżetowych programu w kolejnych wieloletnich ramach finansowych;

Aspekty koordynacji i komunikacji

20. wzywa Komisję do zgromadzenia wszystkich użytecznych informacji dotyczących programu „Europa dla Obywateli” (takich jak przewodnik programowy, priorytety, zaproszenia do składania wniosków, trwające i zakończone projekty, wyniki i wyciągnięte wnioski, biuletyn) wraz ze wszystkimi programami, działaniami, dotacjami i funduszami strukturalnymi związanymi z koncepcją obywatelstwa europejskiego (takimi jak europejska inicjatywa obywatelska i wolontariat europejski) na wyjątkowym, przyjaznym dla użytkownika portalu komunikacyjnym (platformie internetowej stanowiącej punkt kompleksowej obsługi), dostępnym również dla osób niepełnosprawnych; zaleca, by platforma ta była

Czwartek, 2 marca 2017 r.

wykorzystywana jako rejestr publiczny zawierający dane kontaktowe beneficjentów oraz jako narzędzie do uzyskiwania dostępu do opisów projektów i wyszukiwania partnerów w innych krajach;

21. podkreśla, że należy w zadowalający sposób odpowiadać na odrzucone wnioski, wskazując powody ich odrzucenia, zwłaszcza gdy jednostka, która złożyła wniosek, zwraca się o wyjaśnienia; sugeruje rozważenie, w miarę możliwości, określenia kwestii priorytetowych zawartych w podobnych odrzuconych wnioskach;

22. uważa, że cele programu „Europa dla Obywateli” są zbliżone lub komplementarne do założeń europejskiej inicjatywy obywatelskiej, przede wszystkim gdy chodzi o dążenie do zaangażowania obywateli na poziomie UE; dlatego uważa, że należy podjąć próbę stosowania wspólnego podejścia w kształtowaniu unijnej polityki dotyczącej uczestnictwa obywatelskiego i demokracji uczestniczącej, wspieranej przez spójną strategię komunikacyjną, w celu skupienia w jednej strukturze wszystkich programów Komisji związanych z obywatelstwem europejskim, ewentualnie kładąc nacisk na wartość bezpośrednich doświadczeń i zaangażowania obywateli oraz ich umacnianie;

23. podkreśla potrzebę utworzenia otwartej listy potencjalnych partnerów w każdym państwie członkowskim, aby ułatwić partnerstwa między tymi, którzy pragną wziąć udział w programie „Europa dla Obywateli”;

24. zaleca także utworzenie platformy internetowej dla głównych organizacji działających w dziedzinie obywatelstwa i będących beneficjentami programu, tak aby gromadzić dobre praktyki oraz zwiększyć zdolności i widoczność po zakończeniu projektów;

25. wzywa Komisję do zwiększenia dostrzegalności programu i jego celów wśród obywateli poprzez wdrożenie ciekawej strategii komunikacyjnej dotyczącej obywatelstwa europejskiego, z wykorzystaniem sieci społecznych, reklamy radiowej i telewizyjnej oraz billboardów, poprzez zwiększenie zaangażowania na szczeblu lokalnym i aktywny udział krajowych punktów kontaktowych oraz poprzez stałą aktualizację treści i docieranie do nowych odbiorców w krajach uczestniczących, skupiając się w szczególności na tych krajach, w których poziom uczestnictwa jest niższy, oraz na ludziach młodych, osobach niepełnosprawnych i osobach znajdujących się w trudnej sytuacji;

26. jest zdania, że program powinien też służyć rozpowszechnianiu wiedzy o istniejących już instrumentach bezpośredniego udziału w Unii Europejskiej, takich jak europejska inicjatywa obywatelska, fora obywatelskie i konsultacje publiczne, w celu zaznajomienia obywateli z możliwościami bezpośredniego udziału, jakie oferują instytucjonalne ramy UE;

27. wzywa uczestniczące kraje, które jeszcze tego nie uczyniły, do wyznaczenia krajowego punktu kontaktowego; zaleca wzmocnienie koordynacji i synergii między tymi krajami, państwami członkowskimi i Komisją;

28. przyznaje, że największym wyzwaniem jest osiągnięcie aktualnych ambitnych celów przy ograniczonych środkach finansowych, jakie są dostępne; podkreśla znaczenie państw członkowskich oraz rządów regionalnych i lokalnych dla zwiększenia efektywności i popularności programu, m.in. poprzez maksymalne wykorzystanie potencjału krajowych punktów kontaktowych, w drodze wymiany doświadczeń z podmiotami odpowiedzialnymi za podobne projekty, jak np. Erasmus+ i Kreatywna Europa; zachęca EACEA, by w miarę możliwości ułatwiała i zwiększała synergię między unijnymi programami, takimi jak Kreatywna Europa, Erasmus+ i Europejski Fundusz Społeczny, aby poprawić ich oddziaływanie;

29. wzywa Komisję, aby w jeszcze większym stopniu wzmogła wysiłki na rzecz uproszczenia procedur administracyjnych, biorąc pod uwagę, że wymogi formalne są niekiedy trudne do pokonania dla szczególnie małych organizacji, które nie powinny być dyskryminowane ze względów biurokratycznych;

30. zaleca, by fundusze przydzielone na komunikację nie były wykorzystywane na instytucjonalne informowanie o priorytetach politycznych Unii, jak przewiduje aktualnie art. 12 obecnego programu, ale by były wykorzystywane na promowanie samego programu w uczestniczących krajach, w szczególności tych, w których poziom uczestnictwa jest niższy;

Główny obszar zainteresowania i cele programu

31. zaleca, by w ramach programu następnej generacji sformalizowane zostało wieloletnie podejście do określania priorytetów oraz wzmocnione zostały synergie między komponentami i częściami programu; podkreśla, że ewentualna zmiana struktury programu powinna zostać przeprowadzona w taki sposób, aby nie dochodziło do nieporozumień między użytkownikami końcowymi i aby tym samym nie ograniczyć oddziaływania programu;

Czwartek, 2 marca 2017 r.

32. z zadowoleniem przyjmuje silne skupienie się na obywatelach i społecznych aspektach UE, co pozwala instytucjom UE na bezpośrednie podejmowanie współpracy ze społeczeństwem obywatelskim; podkreśla, w ramach priorytetów programu, znaczenie projektów koncentrujących się na aktualnych wyzwaniach, przed którymi stoi Europa, oraz na kwestiach takich jak różnorodność, migracja, uchodźcy, zapobieganie radykalizacji, wspieranie włączenia społecznego, dialog międzykulturowy, rozwiązywanie problemów finansowych i identyfikacja wspólnego europejskiego dziedzictwa kulturowego; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zacieśniły powiązania między priorytetami programu a strategiami politycznymi związanymi z obywatelstwem europejskim, jak i codziennym życiem obywateli Europy;
33. twierdzi, że program powinien docierać do szerszego grona uczestników, gwarantować udział osób o specjalnych potrzebach, promować uczestnictwo osób marginalizowanych i pozbawionych praw, w tym migrantów, uchodźców i osób ubiegających się o azyl;
34. jest zdania, że w stosownych przypadkach program powinien opierać się na istniejących udanych inicjatywach oddolnych, takich jak partnerstwo miast;
35. podkreśla potrzebę rozwoju – w ramach komponentu „Pamięć o przeszłości Europy” – europejskiej tożsamości, która powinna być ukierunkowana na przyszłość, a nie tylko na przeszłość, która powinna być pluralistyczna, międzykulturowa i otwarta na przepływy i wpływy migracyjne z innych części świata, w celu osiągnięcia wspólnej integracji w oparciu o wartości europejskie oraz europejskie dziedzictwo świeckie i duchowe; podkreśla potrzebę dopilnowania, by kultura nie była wykorzystywana jako instrument podziału, lecz jako szansa na znalezienie rozwiązania współczesnych wyzwań poprzez pełną wycucia interpretację oraz umiejętne i ukierunkowane programy edukacyjne; podkreśla znaczenie wspierania projektów międzypokoleniowych, które umożliwiają wymianę doświadczeń między starszymi i młodszymi pokoleniami;
36. podkreśla potrzebę wspierania projektów prezentujących nowe formy dyskusji z obywatelami o atrakcyjnym formacie i stylu oraz podejściu wielowymiarowym;
37. proponuje coroczne publikowanie przez Komisję sprawozdania podsumowującego, w którym zawarto by najważniejsze wnioski dotyczące udoskonalenia projektu europejskiego, zgłaszane przez uczestników projektów finansowanych z programu „Europa dla Obywateli”;
38. podkreśla potrzebę wzbogacenia programu wnioskami dotyczącymi uczestnictwa obywateli w procesie demokratycznym i podejmowaniu decyzji w UE w sposób, który przyczynia się do umożliwienia obywatelom korzystania z ich praw, na przykład dzięki wdrożeniu demokracji cyfrowej; apeluje do Unii i państw członkowskich, aby w tym celu opracowały strategie polityczne i podejmowały działania na rzecz wzmocnienia możliwych do przekazania umiejętności krytycznego i kreatywnego myślenia, zdolności cyfrowych i umiejętności korzystania z mediów, integracji obywateli oraz pobudzania ich dociekliwości, zwłaszcza dzieci i młodzieży, tak aby mogli podejmować świadome decyzje i wносить pozytywny wkład w procesy demokratyczne;
39. uważa, że udział w programie państw aspirujących do członkostwa w UE z pewnością zwiększy wzajemne zrozumienie i przyczyni się do zacieśnienia współpracy; zaleca większe umiędzynarodowienie programu, m.in. przez zaproszenie wszystkich krajów Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz państw przystępujących i kandydujących do połączenia sił z państwami członkowskimi UE w zgłaszaniu projektów, a także wzywa do bliższej współpracy między organizacjami pozarządowymi z UE, krajów Partnerstwa Wschodniego oraz potencjalnych krajów kandydujących w celu przybliżenia UE do obywateli; sugeruje promowanie współpracy w zakresie wartości europejskich między organizacjami w UE i krajach sąsiadujących;
40. podkreśla potrzebę rozwoju partnerstwa miast ukierunkowanego na zwiększenie możliwości korzystania z programu, jego promocji i wyników wraz z odpowiednim przydzieleniem środków finansowych;

o

o o

41. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
-